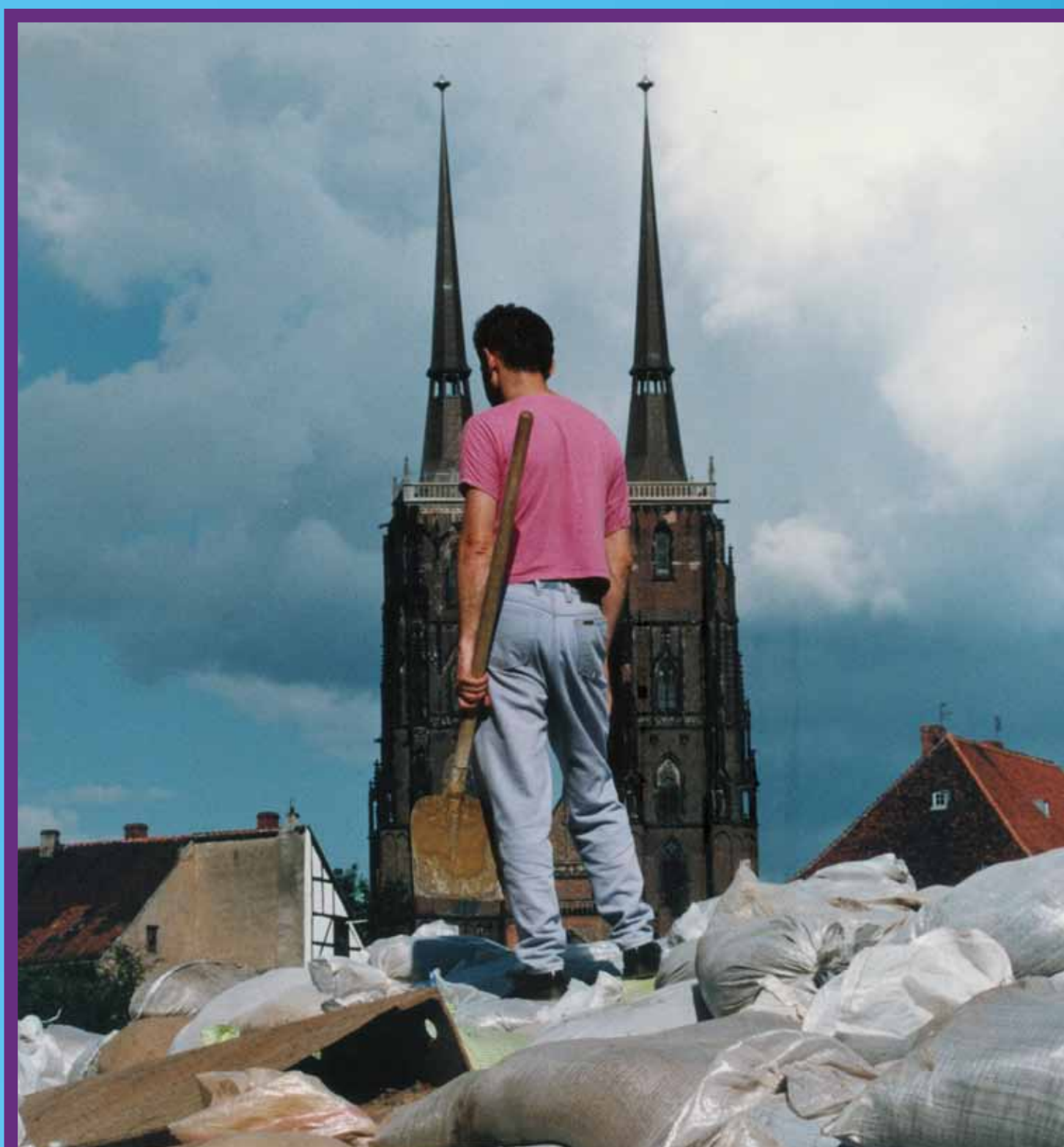

Povodně v Polsku v roce 1997

Xxxxxx

Záplavy roku 1997 nemají v dějinách Polska obdoby. V povodí horní Odry překročila povodňová vlna dosud zaznamenané vodní stavy o 2 - 3 metry. Umocnil to fakt, že řeky jsou v této oblasti ve značné míře regulovány, přispěla k tomu špatná průtočnost koryt a špatný stav hydrotechnických zařízení. V povodí Visly měla povodeň v důsledku nižších srážek a tím i menšího zvýšení hladin mírnější průběh.

XXXXXXXXXXXXXXXX

Příčiny a průběh:

Mnozí odborníci uvádějí jako hlavní příčinu ničivých povodní dešťové srážky. Po letech s nízkými srážkami spadlo náhle v pohoří Beskyd, Sudet a Karpat během několika červencových dnů 30 % průměrných ročních srážek. V následujících dnech další déšť situaci ještě zhoršoval. Katastrofa postihla přítoky Odry a Lužické Nisy a povodí a přítoky Visly.

Ve dnech **3. – 10. července 1997** postihují oblasti jižního Polska, Čech a Rakouska vydatné deště. Ve východních Sudetech a v jižní části Slezska se dotkly povodí Odry a způsobily již 6. července první záplavy na Kladské Nise a Odře.

8. července dosahuje průtok Odry 3500 m³/s. Místní srážky překračují 500 mm, tedy troj- až čtyřnásobek průměrné měsíční hodnoty. Kladsko je pod vodou.

10. července 1997 zalila Odra město Opole. Za dva dny stoupla hladina o více než 3 metry.

Ve Wroclawi (Vratislavi) kulminuje povodňová vlna **12. července**. Nejvíce postihuje čtvrť Kozanów, umístěnou na území bývalých protipovodňových poldrů. Voda se dostává do centra města na území kdysi obklopené hradbami a rozlévá se do okolních čtvrtí. V noci dosahuje na jihu k hlavnímu nádraží, na západě až do Legnické ulice. V městské čtvrti Malé Ksieże někde překračuje vodní hladina výšku 180 cm. Severní část města je v důsledku toho zcela odříznuta od jižní. Zabránit dalšímu šíření záplav se podařilo až **14. července**.

Druhá vlna srážek přichází mezi **18. a 22. červencem**. Záplavy byly ještě horší, než v době „prvního úderu“. Dosavadní maximální výšky hladiny byly na Odře překročeny na 500 kilometrech toku Odry.

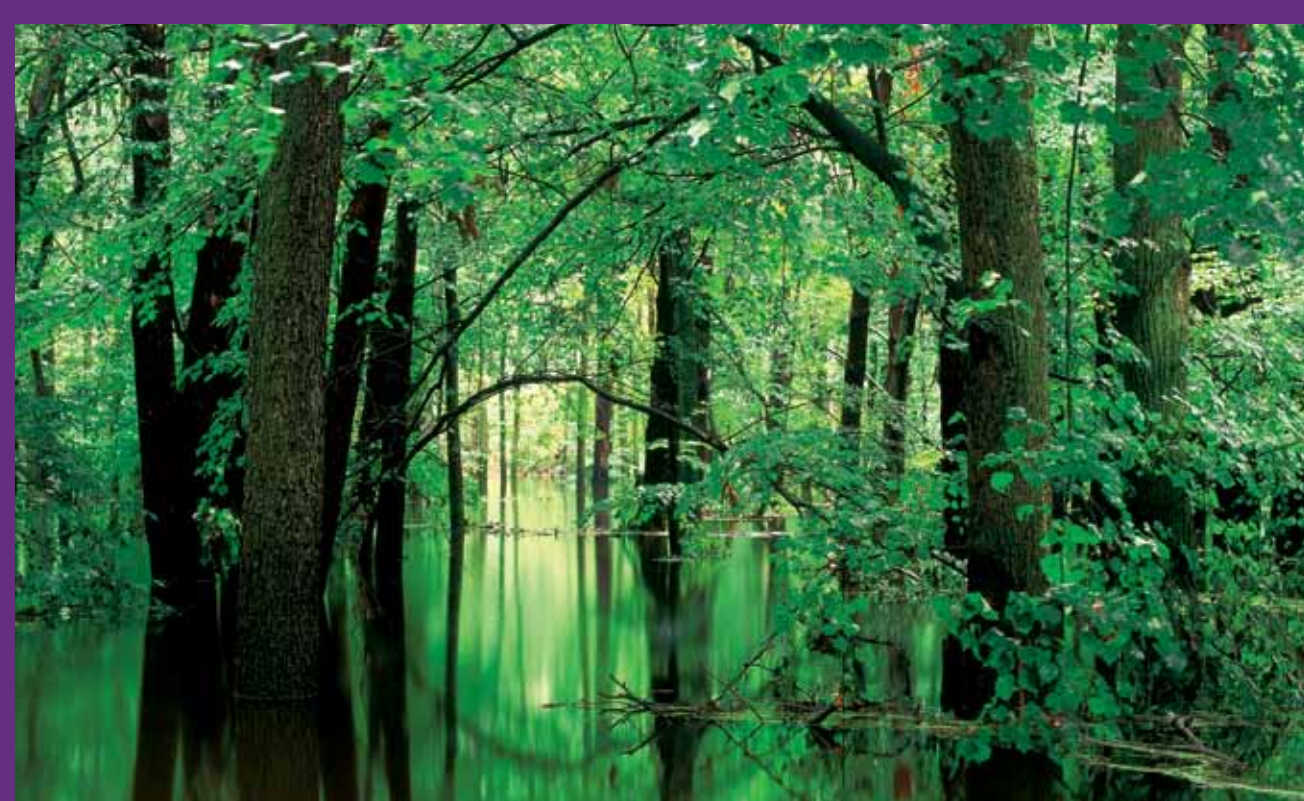
Na dolním toku Odry dosahuje **27. července** druhá povodňová vlna ve Słubicích a Frankfurtě nad Odrou výše 657 cm – rekordní hladiny vody v této oblasti.

Fakta:

V důsledku povodně byla zaplavena značná část jihu země. Největší škody byly zaznamenány v dolní povodí Odry - v okresech Wodzisław, Ratibóř a Opolí. V povodí Visly došlo v roce 1997 k největším škodám v podhorské oblasti, v horním povodí Visly, Sanu a jejich přítoků. Na území Polska zemřelo 56 osob, škody jsou odhadnuty na přibližně 3,5 miliard dolarů. O střechu nad hlavou přišlo 7000 lidí, asi 40 000 lidí přišlo o celoživotní úspory. Ztráty a zničení majetku postihly 9000 firem. Voda zničila nebo poškodila 680 000 lidských obydlí, 843 škol (přičemž 100 z nich bylo zcela zničeno), 4000 mostů (45 z nich voda zcela strhla), 14 400 km silnic, 2000 km železnice, 613 km protipovodňových zdí a 665 835 ha orné půdy, což je více než 2 procenta rozlohy země.

Záplavy v lese

Zaplavení lesů v údolí řeky je přírodním jevem. Škody ve volné krajině se nedají srovnat se škodami v zastavěných oblastech. Opevnování říčních koryt v lesích je proto velkou chybou. Má za následek odříznutí řeky od dokonalých retenčních prostorů, kde se může zpomalit a zmírnit ničivá síla velké vody. V přírodě jsou povodně potřebné, a řeky, navzdory obecnému přesvědčení, nedělají nic špatného, zvláště mají-li možnost rozlévat se tam, kde neškodí.

Povodeň ve městech

Škody zvyšuje lidské „zapomínání“ toho kam až sahá právoplatné území řeky. Opevnování a regulace koryt, zástavba záplavových území, to jsou příčiny lidských tragédií. Poškození přirozené dynamické rovnováhy je hlavní příčinou proměny „normálních“ záplav v katastrofální potopu.

